Instytut Pamięci Narodowej

https://ipn.gov.pl/pl/edukacja-1/wystawy/13512,Zimna-wojna-Krotka-historia-podzielonego-swiata.html
19.04.2024, 17:11

Zimna wojna. Krótka historia podzielonego świata

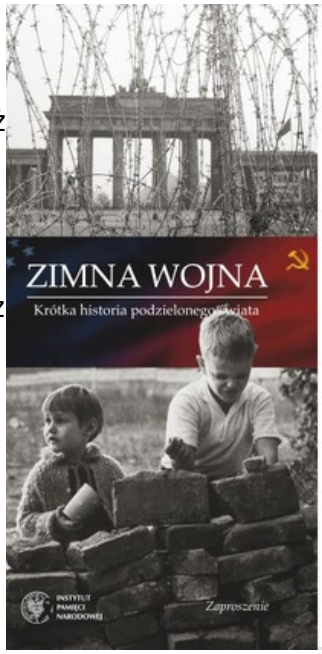

Prezes Instytutu Pamięci Narodowej
– Komisji Ścigania Zbrodni
przeciwko Narodowi Polskiemu

ma zaszczyt zaprosić
na uroczyste otwarcie wystawy

ZIMNA WOJNA
Krótka historia podzielonego świata

przygotowanej przez
Oddziałowe Biuro Edukacji Publicznej
w Warszawie

1 października 2010 r. (piątek), godz. 18.00
Centrum Edukacyjne IPN „Przystanek Historia"
Warszawa, ul. Marszałkowska 21/25

Prezentacji wystawy towarzyszyć będzie rekonstrukcja historyczna przejścia granicznego „Checkpoint Charlie" w Berlinie

Organizatorzy:
INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
PRZYSTANEK HISTORIA

Patroni medialni:
TYGODNIK POWSZECHNY
RZECZPOSPOLITA
TVP INFO

1 października 2010 r. w Centrum Edukacyjnym IPN „Przystanek Historia" przy ul. Marszałkowskiej 21/25, odbył się wernisaż wystawy „Zimna wojna. Krótka historia podzielonego świata". Ekspozycja została przygotowana przez Oddział Instytutu Pamięci Narodowej w Warszawie w związku z 20. rocznicą zjednoczenia Niemiec i zakończenia zimnej wojny.

Jej otwarcia dokonał prof. Jerzy Eisler, dyrektor Oddziału IPN w Warszawie, który powiedział m.in. „Zależało nam, by wystawa w obiektywny sposób przybliżyła wydarzenia z lat 1945–1991, które rozgrywały się na niemal wszystkich kontynentach i składały się na historię świata podzielonego żelazną kurtyną. Myślę, że w dużej mierze nam się to udało". Następnie głos zabrali specjalnie zaproszeni goście: ambasador Republiki Federalnej Niemiec Rüdiger Freiherr von Fritsch, ambasador Republiki Francuskiej François Barry Delongchamps, ambasador Wielkiej Brytanii Ric Todd, radca minister ambasady Stanów Zjednoczonych William Heldt, radca minister ambasady Rosji Dmitrij Polanskij i podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych RP Grażyna Bernatowicz. Wszyscy wyrazili swoją radość z powodu przygotowania i otwarcia wystawy, która ich zdaniem niewątpliwie pozwoli zachować pamięć o doświadczeniach zimnej wojny, a także podzielili się swoimi wspomnieniami i refleksjami na temat tamtych czasów.

Otwarciu ekspozycji towarzyszyła

rekonstrukcja historyczna przejścia granicznego Checkpoint Charlie w Berlinie

Patronat medialny nad przedsięwzięciem objęli: „Tygodnik Powszechny”, „Rzeczpospolita” i TVP Info.

Wystawę była eksponowana do 31 października 2010 r.

* * *

Wystawa „Zimna wojna. Krótka historia podzielonego świata” jest zaproszeniem do podróży w nieodległą przeszłość, w realia konfliktu, który na blisko pół wieku od zakończenia II wojny światowej zdominował powojenną historię, wpłynął na życie milionów ludzi i ukształtował oblicze dzisiejszego świata. Totalny i wielopłaszczyznowy charakter zimnowojennej konfrontacji odcisnął swoje piętno na tak różnych obszarach życia, że każda próba pokazania w jednym miejscu i czasie, na jednej wystawie, z pewnością pozostawiłaby poczucie niedosytu. Mając to na uwadze, zaproponowaliśmy autorskie i siłą rzeczy subiektywne spojrzenie na historię zimnej wojny, nadając jej formę wielowątkowej opowieści. Składają się na nią wydarzenia, zjawiska i ich różne aspekty, główni bohaterowie, znaczące – choć czasem mało znane lub wręcz zapomniane – dla przebiegu tego konfliktu.

Zimna wojna była w istocie wojną – określenie „zimna” nie powinno nas wprowadzać w błąd – czasami aż nadto gorącą, nawet jeśli do jawnej lub bezpośredniej konfrontacji zbrojnej między supermocarstwami dochodziło tylko incydentalnie i sporadycznie. Często też zimną wojnę sprowadza się jedynie do kilku haseł. Na myśl o niej z reguły nasuwają się

takie skojarzenia, jak – pierwsze z brzegu – mur berliński, wyścig zbrojeń, wojny w Korei, Wietnamie czy Afganistanie, kryzys kubański. Zapewne jednak niewiele osób potrafiłoby umiejscowić w tym kontekście takie wydarzenia, jak wojna domowa w Grecji, „debata kuchenna” między Nixonem i Chruszczowem, atak komunistycznych Chin na należącą do Kuomintangu wyspę Yijiangshan czy lądowanie Amerykanów na karaibskiej wyspie Grenadzie. Wystawa – mamy nadzieję – jest dobrą okazją do przywołania wielu zdań wypowiedzianych przez polityków po obu stronach zimnowojennej barykady, które na trwałe przeszły do historii, m.in. przemówienia Winstona Churchilla w Fulton, gdzie padły słowa o „żelaznej kurtynie”, Johna F. Kennedy’ego w Berlinie Zachodnim w rok po zbudowaniu muru berlińskiego czy Leonida Breżniewa ogłaszającego doktrynę nazwaną jego imieniem.

O szczególnej sile wyrazu narracji decydują ilustrujące ją fotografie. Staraliśmy się, aby wśród słynnych zdjęć, które stały się już ikonami zimnej wojny oraz tych mniej znanych, dopełniających narrację, znalazły się nie tylko obrazy o charakterze dokumentacyjnym, ale także te zapadające w pamięć, skłaniające do refleksji. Powinna temu sprzyjać forma prezentacji – duże, przyciągające uwagę powiększenia, nie rywalizujące ze sobą o przestrzeń, którym towarzyszą kilkuzdaniowe komentarze. Osoby szczególnie zainteresowane znajdą poszerzoną informację na kilku wydzielonych planszach. Tak więc podtytuł wystawy „Krótka historia podzielonego świata” oddaje jej istotę i intencje autorów – refleksję nad konfliktem, który na blisko pół wieku zdominował dzieje świata, nie aspirując przy tym do miana wyczerpującej kroniki

wydarzeń.

Na wystawie wykorzystane zostały zdjęcia i materiały ze zbiorów: Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej, Archiwum Akt Nowych, Muzeum Ludowego Frontu Łotwy, Ośrodka KARTA; agencji fotograficznych: BE&W, CORBIS, East News, EK Pictures, FORUM, Getty Images, NAF Dementi, Polskiej Agencji Prasowej, Reporter.

Autorzy składają serdeczne podziękowania wszystkim, których pomoc umożliwiła przygotowanie wystawy.

ZIMNA WOJNA
Krótka historia podzielonego świata

YOU ARE LEAVING
THE AMERICAN SECTOR
ВЫ ВЫЕЗЖАЕТЕ ИЗ
АМЕРИКАНСКОГО СЕКТОРА
VOUS SORTEZ
DU SECTEUR AMERICAIN
SE VERLASSEN DEN AMERIKANISCHEN SEKTOR

STOP

U.S.A.

HISTORIA

PRZYSTANEK
HISTORIA